

OPINIÓ

Benvinguda l'economia social

L'activitat del tercer sector relacionada amb la producció de béns i serveis resulta clau per al desenvolupament

Àngels
GUITERAS

Presidenta de la Taula d'Entitats
del Tercer Sector de Catalunya

La crisi actual ha provocat que es potenciïn nous sectors econòmics emergents, que entre d'altres passen per l'economia social. El Tercer Sector és un actor clau per al desenvolupament de l'economia social del nostre país, però no tot el tercer sector és economia social.

Només aquelles entitats que generen activitat econòmica privada, el que anomenem activitat humana relacionada amb la producció de béns i serveis i la seva distribució; en el cas del tercer sector social, serveis relacionats amb el benestar i les polítiques socials.

La característica fonamental del Tercer Sector és el no repartiment de beneficis. Els beneficis, si n'hi ha, es reinverteixen de manera obligatòria: van a incrementar els fons socials i es destinen a la finalitat pròpia de l'entitat. El tercer sector, com a sector i motor econòmic que és, està immers en la necessitat de ser rendible des del punt de vista econòmic per situar-se i estabilitzar-se en el mercat.

Sense ànim de lucre

Els valors que inspiren l'economia social estan plenament allunyats del lucre i del benefici econòmic immediat. Autonomia, innovació, generació de coneixements, cooperació, ajuda mútua i solidaritat són els valors que estan associats a l'economia social i que, ara més que mai, cal potenciar.

El Tercer Sector social aporta els valors de convivència, col·laboració, civisme i compromís social que són bàsics per a un nou escenari que ens permeti sortir de l'actual crisi en què estem immersos. Un nou escenari que ha de permetre el més ampli potencial econòmic i de creativitat de la societat del coneixement.

Ens cal que hi hagi una estreta col·laboració entre el sector públic i el Tercer Sector amb la finalitat de multiplicar l'impacte dels recursos en l'acció social, i és necessari promoure i canalitzar el compromís cívic i la responsabilitat pública dels ciutadans i les ciutadanes. Per aconseguir un futur amb drets socials i de ciutadania ens cal que hi hagi un tercer sector que sigui fort i plural.

El Tercer Sector incideix en uns àmbits d'activitat imprescindibles

POTENCIAL. Taller cooperatiu Teb, que dona feina a joves discapacitats.

per al desenvolupament econòmic i social, però que, malauradament, no són directament rendibles per al sector mercantil: atenció a persones vulnerables, generació d'innovació tecnològica en desenvolupament sostenible, educació i cultura i, en general, recerca i desenvolupament en àmbits no rendibles en un període determinat.

El Tercer Sector i l'economia social també contribueixen a l'eficiència dels fons públics en els processos de contractació externa, sobretot per les raons següents:

És un multiplicador de la inversió pública: el fet que no hi hagi repartiment de beneficis i que aquests siguin reinvertits, en el cas del Tercer Sector, multiplica l'acció dels fons públics.

El voluntariat

El Tercer Sector pot incorporar voluntariat a la prestació de serveis: fet que comporta que s'aportin sinergies a la inversió social i s'afavoreixi i canalitzi la dimensió social de la ciutadania i el seu compromís cívic amb la ciutat. L'enfortiment d'aquest compromís és una manera efectiva per aconseguir que del procés d'individualització social no en resulti un individualisme

Vivim temps de canvis i l'economia social serà bàsica per a una societat nova que entre tots hem de construir

moral. Per tant, cal potenciar l'articulació i la coordinació del conjunt d'actors de l'economia social per enfortir les organitzacions i el model econòmic propi.

El desenvolupament econòmic que pot aportar, i que de fet aporta, l'economia social també passa per dissenyar i aplicar polítiques socials, de manera que es converteix en un element estratègic per a la cohesió social del país. La política social incideix en la superació dels aspectes motors d'aquesta crisi social i econòmica, com ara les desigualtats i la vulnerabilitat social; alhora, protegeix les persones més vulnerables dels efectes més cruents i excloents de la crisi.

Contra la pobresa

La inversió en política social serveix per reduir l'impacte de la crisi i frenar l'increment de la pobresa i l'exclusió social de les persones i col·lectius socials. Per altra banda, es converteix també en una de les inversions que més incideixen en l'essencial tasca de crear ocupació, de manera que esdevé un element bàsic del nou model de desenvolupament econòmic i social.

La millor manera de reduir dèficit és generar ingressos a partir del

creixement econòmic i de la creació de llocs de treball. Per això, cal tornar a invertir públicament i fer-ho, però, de manera molt selectiva en aquells sectors que són intensius en la generació de llocs de treball i que a la vegada ens preparen per a la nova economia i la societat del coneixement. És per aquest motiu que la inversió social implica cohesió social i alhora recuperació econòmica.

Les desigualtats socials, els valors inadequats, la desvalorització de l'àmbit públic, de la política i de la dimensió social de les persones han provocat, entre d'altres, l'agreujament de la crisi. La sortida de la crisi també passa per potenciar tots aquests aspectes. Per això, de la manera com s'afrontin dependrà el futur de la nostra societat. I per aquest motiu tant les polítiques socials com, i de manera especial el tercer sector són clau i totalment rellevants.

Ara mateix vivim temps de canvis i el paper del Tercer Sector i l'economia social seran clau per a una societat nova i diferent que entre tots hem de construir. No hem d'esperar que ens resolguin els problemes. Hem de continuar actius i compromesos. ¡Benvinguda l'economia social! ■

FERRAN NADEU